

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Розбицької Тетяни Вікторівни на тему:

«Розроблення і впровадження інтегрованої системи управління технологічними процесами для забезпечення ресурсозбереження та безпечності молочних продуктів»,

поданої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань **18 «Виробництво та технології»**
та спеціальності **181 «Харчові технології»**

1. Актуальність теми дисертації. Харчова промисловість займає одне із провідних місць у структурі промислового виробництва України. На її долю припадає майже п'ята частина його загального обсягу. У сучасних умовах проблема якості і безпечності харчових продуктів набуває особливої актуальності. Від якості і безпечності харчових продуктів залежить життя і здоров'я людей, а також продовольча, економічна та національна безпека держави.

Все більшого значення набувають питання забезпечення стабільності якості та безпечності продукції переробних підприємств АПК, зокрема сільськогосподарської та харчової, що досягається шляхом впровадження на підприємствах інтегрованих систем управління відповідно до вимог міжнародних стандартів, розроблення продукції з урахуванням споживчих переваг і потреб сучасного ринку.

Згідно вимог законів України «Про безпечність та якість харчової продукції» та «Про дитяче харчування» всі підприємства, які займаються вирощуванням та виробництвом сільськогосподарської та харчової продукції, повинні впровадити системи управління безпечністю харчових продуктів, які базуються на принципах НАССР. Але нині розроблення та впровадження на переробних підприємствах АПК лише системи управління безпечністю є недостатнім. На разі, міжнародні ринки та споживачі вимагають від виробників продукції не лише гарантування безпечності продукції, а постійність і контроль якості, екологічність, енергоефективність, гарантування безпеки праці та підтримання соціальних стандартів.

Потреби підприємств харчової промисловості в паливі та енергії постійно зростають. Значні капіталовкладення в галузі з урахуванням світової кризи просто неможливі. Потенціал харчової промисловості в галузі енергозбереження досить високий. Для реалізації потенціалу енергозбереження на підприємствах галузі потрібна структурно-технологічна перебудова підприємств, технологічних процесів за рахунок розроблення та впровадження інтегрованих систем управління відповідно до вимог міжнародних стандартів ISO серій 9000 (якість), 22000 (безпечність), 50000 (енергоефективність) з урахуванням особливостей законодавчої і нормативної баз та реалій переробних підприємств України.

Значний внесок у розвиток теорії і практики стандартизації та управління якістю внесли вітчизняні та зарубіжні вчені О. В. Богомолва, Л. С. Кириченко, Н. В. Мережко,

А. А. Самойленко, О. М. Сафнова, О. І. Шаповаленко, В. О. Яницький, О. М. Якубчак, Є. С. Вайскрובה, В. Л. Аршакуні, Є. К. Аванесов, С. Кенех, В. А. Матісон, Н. І. Дунченко, Е. Демінг, Дж. Джуран, У. Акао, К. Ісікава, М. Петро-Турза та ін. Ними доведено необхідність розроблення сучасних комплексних підходів до стандартизації та впровадження інтегрованих систем управління на переробних підприємствах АПК, розроблення моделей конфігурації цих систем і методів кваліметричної оцінки їх функціонування.

У зв'язку з цим, розроблення моделей, що дозволять прогнозувати якість та безпечність продукції за критеріями ефективності технологічних процесів, є актуальною проблемою та має практичне значення. Крім того, на особливу увагу заслуговує створення методів якісної і кількісної оцінки функціонування інтегрованих систем управління в умовах переробних виробництв АПК.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри. Дисертацію виконано впродовж 2016–2020 рр., згідно з програмою науково-дослідної роботи кафедри стандартизації та сертифікації сільсько-господарської продукції Національного університету біоресурсів і природокористування України за темами: «Наукові основи створення комплексу технологій виробництва продуктів для дитячого і дієтичного харчування» (номер державної реєстрації 0117U003967, 2017–2020 рр.) та «Розроблення нормативно-технічного забезпечення системи управління безпечністю комбікормів згідно ДСТУ ISO 22000:2007» (номер реєстрації 35/100, 2018 р.).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Здобувачем проаналізовано літературні дані та на їх підставі обґрунтовано та сформульовано основну ідею досліджень, особисто підібрано методи виконання комплексу аналітичних та експериментальних досліджень, проаналізовано і систематизовано матеріали досліджень, проведено критичний аналіз та статистичну обробку даних, розроблено модель інтегрованої системи, підготовлено та оформлено матеріали для опублікування. Особистий внесок автора підтверджується статтями у наукових виданнях і тезами доповідей на проведених в Україні та за кордоном наукових конференціях. Планування експериментальних робіт та формулювання основних висновків проведено разом із науковим керівником доктором технічних наук, професором В. Ю. Сухенком.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Наукові положення, висновки та пропозиції виробництву, наведені у дисертації, обґрунтовані, логічно випливають з результатів досліджень. Матеріали дисертації повністю відповідають змісту робочих матеріалів, вони є оригінальними і достовірними.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження. Теоретично обґрунтовано та експериментально підтверджено концепцію, яка полягає в системному підході

до управління безпечністю та якістю молочних продуктів на основі виявлення чинників впливу на етапах їх життєвого циклу, оптимізації параметрів їх виробництва, зберігання й реалізації продукції відповідно до вимог ДСТУ ISO22000 + ДСТУ ISO 50001.

Вперше розроблено модель інтегрованої системи управління (ДСТУ ISO22000 + ДСТУ ISO 50001) в умовах молокопереробних підприємств України; розроблено систему рейтингових оцінок комплексного управління енерго-споживанням на молокопереробному підприємстві; розроблено математичну модель управління ефективністю виробництва молочних продуктів з використанням методів регресійного аналізу; здійснено практичну апробацію розробленої моделі впровадження системи комплексного управління енерго-споживанням в умовах ТОВ «Рихальський завод сухого молока та масла» Житомирської області.

Удосконалено діючу систему НАССР та управління безпечністю харчових продуктів; методика проведення енергоаудиту; механізми та інструменти підвищення рівня енергозбереження харчового підприємства.

Модель отримала подальший розвиток, а саме з подальшою інтеграцією ДСТУ ISO 140001.

6. Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження. На основі проведених теоретичних та експериментальних досліджень реалізовано наукову ідею, що дозволяє шляхом удосконалення методологічних підходів до управління безпечністю та якістю молочної продукції і енергозбереженням підприємств, вирішити важливу соціально-економічну проблему виробництва безпечної та якісної продукції з організованим процесом розвитку функцій управління енергоспоживанням на підприємстві. За результатами досліджень розроблено і затверджено нормативний документ СОУ 15.3-00493706-075:2020 «Методика проведення енергоаудиту».

Системний підхід до управління якістю продукції протягом життєвого циклу використовується у навчальному процесі Національного університету біоресурсів і природокористування України при викладанні дисциплін «Управління якістю та безпечністю сільськогосподарської та харчової продукції», «Управління якістю» для студентів ОС «Магістр» освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація», у науковій роботі магістрів кафедри стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції.

Результати проведених експериментальних досліджень впроваджено в умовах ТОВ «Рихальський завод сухого молока та масла» Житомирської області.

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. Основні положення дисертаційного дослідження викладено у 44 наукових працях, 8 статей у наукових фахових виданнях України, 2 статті у періодичному науковому виданні іншої

держави, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу, 34 тези наукових доповідей.

Статті у наукових фахових виданнях України

1. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Важливість розробки програми управління екологічними ризиками в умовах молокопереробних підприємств. Стандартизація, сертифікація, якість. 2016. № 4 (101). С. 40–43. *(Здобувачем проведено аналіз важливості розроблення програми управління екологічними ризиками в умовах молокопереробних підприємств, зроблено висновки та підготовлено статтю до друку).*

2. **Rozbytska T.**, Sukhenko V. National standards of Ukraine in the field of energy management. Стандартизація, сертифікація, якість. 2017. № 2 (105). С. 11–14. *(Здобувачем проведено аналіз національних стандартів України в сфері енергоменеджменту, зроблено висновки та підготовлено статтю до друку).*

3. Медведєва Н. А., Сухенко В. Ю., **Розбицька Т. В.**, Євтушенко Т. В. Енерго-ефективність молокопереробних підприємств. Продовольча індустрія АПК. 2018. № 2. С. 3–7. *(Здобувачем проведено аналіз енергоефективності молокопереробних підприємств, зроблено висновки та підготовлено статтю до друку).*

4. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Ринок сухого молока в Україні. Стандартизація, сертифікація, якість. 2018. № 3 (110). С. 54–58. *(Здобувачем проведено аналіз ринку сухого молока в Україні, зроблено висновки та підготовлено статтю до друку).*

5. **Rozbytska T.**, Sukhenko V., Miedviedieva N. The effective wastewater treatment food processing and agribusiness. Стандартизація, сертифікація, якість. 2019. № 4 (116). С. 18–24. *(Здобувачем проведено аналіз ефективного очищення стічних вод переробних і харчових підприємств АПК, зроблено висновки та підготовлено статтю до друку).*

6. Пашук Я. О., **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Корпоративна культура як елемент ефективного управління персоналом підприємства. Стандартизація, сертифікація, якість. 2019. № 6 (118). С. 25–30. *(Здобувачем проведено аналіз корпоративної культури, що є елементом ефективного управління персоналом на підприємстві, зроблено висновки та підготовлено статтю до друку).*

7. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Інтегровані системи управління якістю на молокопереробних підприємствах. Новітні технології. 2019. Вип. 1 (8). С. 128–135. *(Здобувачем проаналізовано загальні принципи і положення систем менеджменту якості, зроблено висновки та підготовлено статтю до друку).*

8. Tolochko M., **Rozbytska T.**, Sukhenko V. Problems, prospects, information security technologies. Стандартизація, сертифікація, якість. 2020. № 5 (123). С. 32–39. *(Здобувачем проведено аналіз проблем, перспектив, технологій інформаційної безпеки на підприємствах, зроблено висновки та підготовлено статтю до друку).*

**Статті у періодичному науковому виданні іншої держави,
яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку
та/або Європейського Союзу**

9. Shanina O., Galyasnyj I., Gavrysh T., Dugina K., Sukhenko Yu., Sukhenko V., Miedviedieva N., Mushtruk M., **Rozbytska T.**, Slobodyanyuk N. Development of gluten-free non-yeasted dough structure as factor of bread quality formation. *Potravinarstvo Slovak Journal of Food Sciences*. 2019. Vol. 13. No. 1. P. 971–983. *(Здобувачем проведено аналіз розвитку безглютенової структури бездріжджового тіста як фактору формування якості хліба, зроблено висновки та підготовлено статтю до друку).*

10. Shanina O., Minchenko S., Gavrysh T., Sukhenko Yu., Sukhenko V., Vasylyv V., Miedviedieva N., Mushtruk M., Stechyshyn M., **Rozbytska T.** Substantiation of basics tages of gluten – frees teamed bread production and its influence on quality of finished product. *Potravinarstvo Slovak Journal of Food Sciences*. 2020. Vol. 14. No. 1. P. 189–201. *(Здобувачем проведено аналіз основних категорій клейковини при виробництві хліба, вплив на якість готової продукції, зроблено висновки та підготовлено статтю до друку).*

Тези наукових доповідей:

11. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Енергетичні затрати різання м'ясопродуктів. Перспективи розвитку м'ясної, молочної та оліє жиркової галузей у контексті євроінтеграції: V Міжнародна науково-технічна конференція, м. Київ, 7–8 листопада 2016 року: тези доповіді. К., 2016. С. 55–57. *(Здобувачем вивчено питання енергетичних затрат різання м'ясопродуктів, узагальнено та систематизовано результати).*

12. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Національні стандарти України у сфері енергетичного менеджменту. Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації: XXII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція, м. Переяслав-Хмельницький, 28 лютого 2017 року: тези доповіді. Переяслав-Хмельницький, 2017. С. 528–531. *(Здобувачем вивчено питання національних стандартів України у сфері енергетичного менеджменту, узагальнено та систематизовано результати).*

13. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Біологічна реальність, як дослідницький феномен до актуалізації проблеми. Людина, суспільство, держава у філософському дискурсі історія і сучасність: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 18–19 травня 2017 року: тези доповіді. К., 2017. С. 61–62. *(Здобувачем вивчено питання біологічної реальності, як дослідницький феномен до актуалізації проблеми, узагальнено та систематизовано результати).*

14. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Розроблення рекомендацій щодо екологізації виробництва у відповідності з чинними нормативними документами. Наукові здобутки у вирішенні актуальних проблем виробництва та переробки сировини, стандартизації і безпеки продовольства: VII Міжнародна науково-практична конференція вчених, аспірантів

і студентів, м. Київ, 27–28 квітня 2017 року: тези доповіді. К., 2017. С. 21–23. *(Здобувачем вивчено питання розроблення рекомендацій щодо екологізації виробництва у відповідності з чинними нормативними документами, узагальнено та систематизовано результати).*

15. **Розбицька Т. В.**, Сухенко Ю. Г., Сухенко В. Ю. Ефективне очищення стічних вод переробних і харчових підприємств АПК. Управління якістю в освіті та промисловості: досвід, проблеми та перспективи: III Міжнародна науково-практична конференція пам'яті професора Петра Столярчука, м. Львів, 11–12 травня 2017 року: тези доповіді. Львів, 2017. С. 212–213. *(Здобувачем вивчено питання ефективного очищення стічних вод переробних і харчових підприємств АПК, узагальнено та систематизовано результати).*

16. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Ринок сухого молока в Україні. Інфраструктура якості та тенденції розвитку: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 15 листопада 2017 року: тези доповіді. К., 2017. С. 33. *(Здобувачем вивчено питання ринку сухого молока в Україні, узагальнено та систематизовано результати).*

17. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Розроблення СОУ «Технологія виробництва м'яса курчат – бройлерів». Наукові проблеми харчових технологій та промислової біотехнології в контексті Євроінтеграції: Міжнародна науково-технічна конференція, присвячена 40 річниці створення Проблемної науково-дослідної лабораторії НУХТ, м. Київ, 7–8 листопада 2017 року: тези доповіді. К., 2017. С. 90–91. *(Здобувачем вивчено питання розроблення СОУ «Технологія виробництва м'яса курчат – бройлерів», узагальнено та систематизовано результати).*

18. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Ринок сухого молока. Захист прав споживачів в умовах суспільних трансформацій: X Міжвузівська студентська науково-практична конференція, м. Ірпінь, 15 березня 2018 року: тези доповіді. Ірпінь, 2018. С. 20–22. *(Здобувачем вивчено питання ринку сухого молока в Україні, узагальнено та систематизовано результати).*

19. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Способи фальсифікації молока. Цілі сталого розвитку третього тисячоліття: виклики для університетів наук про життя. Секції: Тваринництво, ветеринарна медицина, біобезпека та харчові технології у вирішенні завдань сталого розвитку: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 23–25 травня 2018 року: тези доповіді. К., 2018. С. 300–302. *(Здобувачем вивчено питання способів фальсифікації молока, узагальнено та систематизовано результати).*

20. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Сім аксіом системи менеджменту в галузі безпеки харчових продуктів. Агроєкологічні аспекти виробництва та переробки продукції сільського господарства: Міжнародна науково-практична конференція, м. Мелітополь, 7–8 червня 2018 року: тези доповіді. Мелітополь, 2018. С. 42. *(Здобувачем вивчено питання головних проблем системи менеджменту в галузі безпечності харчових продуктів, узагальнено та систематизовано результати).*

21. Іваненко Р. Ф., Медведєва Н. А., **Розбицька Т. В.** Дослідження статусу технічних умов в системі нормативних документів. Інфраструктура якості: перспективи та тенденції розвитку: III Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 11 жовтня 2018 року: тези доповіді. К., 2018. С. 25–26. *(Здобувачем вивчено питання дослідження статусу технічних умов в системі нормативних документів, узагальнено та систематизовано результати).*

22. Синяк В. І., Сухенко В. Ю., **Розбицька Т. В.** Аналіз ризиків та критичних контрольних точок (НААСР), при виробництві м'ясних ковбас. Інфраструктура якості: перспективи та тенденції розвитку: III Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 11 жовтня 2018 року: тези доповіді. К., 2018. С. 43. *(Здобувачем вивчено питання щодо ризиків та критичних контрольних точок (НААСР) при виробництві м'ясних ковбас, узагальнено та систематизовано результати).*

23. Очколяс О. В., Сухенко В. Ю., **Розбицька Т. В.** Управління безпекою та якістю молока на принципах системи НАССР. Інфраструктура якості: перспективи та тенденції розвитку: III Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 11 жовтня 2018 року: тези доповіді. К., 2018. С. 42–43. *(Здобувачем вивчено питання управління безпекою та якістю молока на принципах системи НАССР, узагальнено та систематизовано результати).*

24. Ярема М. І., Медведєва Н. А., **Розбицька Т. В.** Переваги впровадження концепції НАССР на харчовому підприємстві. Інфраструктура якості: перспективи та тенденції розвитку: III Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 11 жовтня 2018 року: тези доповіді. К., 2018. С. 50. *(Здобувачем вивчено питання переваг впровадження концепції НАССР на харчовому підприємстві, узагальнено та систематизовано результати).*

25. Білоштан Д. М., Сухенко В. Ю., **Розбицька Т. В.** Аналіз ризиків на молочному підприємстві. Інфраструктура якості: перспективи та тенденції розвитку: III Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 11 жовтня 2018 року: тези доповіді. К., 2018. С. 9–10. *(Здобувачем вивчено питання ризиків на молочному підприємстві, узагальнено та систематизовано результати).*

26. Гук Н. А., Сухенко В. Ю., **Розбицька Т. В.** Розроблення елементів системи НАССР при виробництві варених ковбас. Інфраструктура якості: перспективи та тенденції розвитку: III Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 11 жовтня 2018 року: тези доповіді. К., 2018. С. 18–19. *(Здобувачем вивчено питання розроблення елементів системи НАССР при виробництві варених ковбас, узагальнено та систематизовано результати).*

27. Захаренко І. В., Сухенко В. Ю., **Розбицька Т. В.** Розроблення елементів системи НАССР при виробництві соків. Інфраструктура якості: перспективи та тенденції розвитку: III Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 11 жовтня 2018 року: тези доповіді.

К., 2018, С. 22–23. *(Здобувачем вивчено питання розроблення елементів системи НАССР при виробництві соків, узагальнено та систематизовано результати).*

28. Клименко І. В., Сухенко В. Ю., **Розбицька Т. В.** Контроль і методи визначення величини шорсткості поверхні віконних блоків. Інфраструктура якості: перспективи та тенденції розвитку: III Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 11 жовтня 2018 року: тези доповіді. К., 2018. С. 27–28. *(Здобувачем вивчено питання контролю і методів визначення величини шорсткості поверхні віконних блоків, узагальнено та систематизовано результати).*

29. Моїсеєнко К. І., Медведєва Н. А., **Розбицька Т. В.** Аналіз ризиків при виробництві напівфабрикатів. Інфраструктура якості: перспективи та тенденції розвитку: III Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 11 жовтня 2018 року: тези доповіді. К., 2018. С. 39. *(Здобувачем вивчено питання ризиків при виробництві напівфабрикатів, узагальнено та систематизовано результати).*

30. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю., Бріндза Я. Інтегровані системи управління якістю на молокопереробних підприємствах. Наукові здобутки у вирішенні актуальних проблем виробництва та переробки сировини, стандартизації і безпеки продовольства: VIII Міжнародна науково-практична конференція вчених, аспірантів і студентів, м. Київ, 17–18 квітня 2019 року: тези доповіді. К., 2019. С. 19–20. *(Здобувачем вивчено питання інтегрованих системи управління якістю на молокопереробних підприємствах, узагальнено та систематизовано результати).*

31. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Інтегровані системи управління якістю на молокопереробних підприємствах. Управління якістю в освіті та промисловості: досвід проблеми та перспективи: IV науково-практична конференція, м. Львів, 16–17 травня 2019 року: тези доповіді. Львів, 2019. С. 71–72. *(Здобувачем вивчено питання інтегрованих системи управління якістю на молокопереробних підприємствах, узагальнено та систематизовано результати).*

32. Sukhenko V., Miedviedieva N., Sukhenko Yu., Vasyliv V., Palamarchuk I., Mushtruk M., **Rozbytska T.**, Litvinenko A., Boyko Yu. Qualitative evaluation of the mayonnaise and determine the best manufacturer. Agrobiodiversity for Improve the Nutrition, Health and Quality of Human and Bees Life: 4th International Scientific Conference, Nitra, 11–13 September 2019 year: abstracts of the report. Nitra, 2019. С. 142. *(Здобувачем вивчено питання якісної оцінки майонезу і визначення найкращого виробника, узагальнено та систематизовано результати).*

33. Гришко П. І., **Розбицька Т. В.** Стандартизація в системі технічного регулювання хлібопекарської продукції в Україні. Наукові здобутки у вирішенні актуальних проблем виробництва та переробки сировини, стандартизації і безпеки продовольства: IX Міжнародна науково-практична конференція вчених, аспірантів і студентів, м. Київ, 9–10 квітня

2020 року: тези доповіді. К., 2020. С. 51–52. *(Здобувачем вивчено питання стандартизації в системі технічного регулювання хлібопекарської продукції в Україні, узагальнено та систематизовано результати).*

34. Дмитришин Д. А., **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Стандартизовані показники вирощування кондитерського соняшнику. Наукові здобутки у вирішенні актуальних проблем виробництва та переробки сировини, стандартизації і безпеки продовольства: IX Міжнародна науково-практична конференція вчених, аспірантів і студентів, м. Київ, 9–10 квітня 2020 року: тези доповіді. К., 2020. С. 52–53. *(Здобувачем вивчено питання стандартизованих показників вирощування кондитерського соняшнику, узагальнено та систематизовано результати).*

35. Йова В. Ю., **Розбицька Т. В.** Управління ризиками в системах управління. Наукові здобутки у вирішенні актуальних проблем виробництва та переробки сировини, стандартизації і безпеки продовольства: IX Міжнародна науково-практична конференція вчених, аспірантів і студентів, м. Київ, 9–10 квітня 2020 року: тези доповіді. К., 2020. С. 53–54. *(Здобувачем вивчено питання управління ризиками в системах управління, узагальнено та систематизовано результати).*

36. Кирилюк І. Д., **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Система управління якістю: особливості впровадження згідно із ДСТУ ISO 9001:2015. Наукові здобутки у вирішенні актуальних проблем виробництва та переробки сировини, стандартизації і безпеки продовольства: IX Міжнародна науково-практична конференція вчених, аспірантів і студентів, м. Київ, 9–10 квітня 2020 року: тези доповіді. К., 2020. С. 50–51. *(Здобувачем вивчено питання системи управління якістю: особливості впровадження згідно із ДСТУ ISO 9001:2015, узагальнено та систематизовано результати).*

37. Колос Р. Є., **Розбицька Т. В.** Роль життєвого циклу в системі екологічного управління. Наукові здобутки у вирішенні актуальних проблем виробництва та переробки сировини, стандартизації і безпеки продовольства: IX Міжнародна науково-практична конференція вчених, аспірантів і студентів, м. Київ, 9–10 квітня 2020 року: тези доповіді. К., 2020. С. 54–55. *(Здобувачем вивчено питання ролі життєвого циклу в системі екологічного управління, узагальнено та систематизовано результати).*

38. Шафаренко Я. А., **Розбицька Т. В.**, Слива Ю. В. Важливі аспекти формування систем управління якістю в контексті вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015. Наукові здобутки у вирішенні актуальних проблем виробництва та переробки сировини, стандартизації і безпеки продовольства: IX Міжнародна науково-практична конференція вчених, аспірантів і студентів, м. Київ, 9–10 квітня 2020 року: тези доповіді. К., 2020. С. 56–57. *(Здобувачем вивчено питання аспектів формування систем управління якістю в контексті вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015, узагальнено та систематизовано результати).*

39. Розбицька Т. В. Управління персоналом в готелі. Інновації розвитку харчових технологій та індустрії гостинності в контексті сучасних тенденцій готельно-ресторанного бізнесу: I Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Тернопіль, 13 травня 2020 року: тези доповіді. Тернопіль, 2020. С. 91–93. *(Здобувачем вивчено питання управління персоналом в готелі, узагальнено та систематизовано результати).*

40. Павелко О. О., **Розбицька Т. В.** Переваги та недоліки методу SWOT-аналізу. Інновації розвитку харчових технологій та індустрії гостинності в контексті сучасних тенденцій готельно-ресторанного бізнесу: I Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Тернопіль, 13 травня 2020 року: тези доповіді. Тернопіль, 2020. С. 78–79. *(Здобувачем вивчено питання переваг та недоліків методу SWOT-аналіз, узагальнено та систематизовано результати).*

41. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Інтегровані системи управління якістю. Інновації розвитку харчових технологій та індустрії гостинності в контексті сучасних тенденцій готельно-ресторанного бізнесу: I Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Тернопіль, 13 травня 2020 року: тези доповіді. Тернопіль, 2020. С. 141–143. *(Здобувачем вивчено питання інтегрованих системи управління якістю, узагальнено та систематизовано результати).*

42. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Корпоративна культура як елемент ефективного управління персоналом підприємства. Інновації розвитку харчових технологій та індустрії гостинності в контексті сучасних тенденцій готельно-ресторанного бізнесу: I Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Тернопіль, 13 травня 2020 року: тези доповіді. Тернопіль, 2020. С. 68–70. *(Здобувачем вивчено питання корпоративної культури, що є елементом ефективного управління персоналом підприємства, узагальнено та систематизовано результати).*

43. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Мотивація як складова управління персоналом. Інновації розвитку харчових технологій та індустрії гостинності в контексті сучасних тенденцій готельно-ресторанного бізнесу: I Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Тернопіль, 13 травня 2020 року: тези доповіді. Тернопіль, 2020. С. 94–96. *(Здобувачем вивчено питання мотивації, що є складовою управління персоналом, узагальнено та систематизовано результати).*

44. **Розбицька Т. В.**, Сухенко В. Ю. Сім аксіом системи менеджменту в галузі безпеки харчових продуктів. Інновації розвитку харчових технологій та індустрії гостинності в контексті сучасних тенденцій готельно-ресторанного бізнесу: I Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Тернопіль, 13 травня 2020 року: тези доповіді. Тернопіль, 2020. С. 156–157. *(Здобувачем вивчено питання проблем системи менеджменту в галузі безпечності харчових продуктів, узагальнено та систематизовано результати).*

8. Апробація основних результатів дослідження. Основні результати досліджень дисертації доповідалися та обговорювалися на: XXII Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації» (м. Переяслав-Хмельницький, 2017 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Інфраструктура якості та тенденції розвитку» (м. Київ, 2017 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Цілі сталого розвитку третього тисячоліття: виклики для університетів наук про життя» (м. Київ, 2018 р.); X Міжвузівській студентській науково-практичній конференції «Захист прав споживачів в умовах суспільних трансформацій» (м. Ірпінь, 2018 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Агроекологічні аспекти виробництва та переробки продукції сільського господарства» (м. Мелітополь, 2018 р.); III Міжнародній науково-практичній конференції «Інфраструктура якості: перспективи та тенденції розвитку» (м. Київ, 2018 р.); VIII Міжнародній науково-практичній конференції вчених, аспірантів і студентів «Наукові здобутки у вирішенні актуальних проблем виробництва та переробки сировини, стандартизації і безпеки продовольства» (м. Київ, 2019 р.); IV науково-практичній конференції «Управління якістю в освіті та промисловості: досвід проблеми та перспективи» (м. Львів, 2019 р.); I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Інновації розвитку харчових технологій та індустрії гостинності в контексті сучасних тенденцій готельно-ресторанного бізнесу» (м. Тернопіль, 2020 р.).

9. Висновок. Дисертація здобувача ступеня доктора філософії Розбицької Тетяни Вікторівни на тему: «Розроблення і впровадження інтегрованої системи управління технологічними процесами для забезпечення ресурсозбереження та безпечності молочних продуктів» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій вирішено конкретне наукове завдання щодо розроблення інтегрованої системи управління якістю продукції для молокопереробних підприємств України на основі процесного та ризик-орієнтованого підходів, що має важливе значення для виробництва та технології.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 167 від 06 березня 2019 року.

Рекомендувати Вченій раді Національного університету біоресурсів і природокористування України призначити опонентами щодо дисертації Т. В. Розбицької компетентних вчених з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача:

– доктора технічних наук, професора **Стадника Ігоря Ярославовича**, професора кафедри обладнання харчових виробництв Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя;

– кандидата технічних наук, доцента **Гребельник Оксану Петрівну**, доцента кафедри харчових технологій і технологій переробки продукції тваринництва Білоцерківського національного аграрного університету.

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувача Розбицької Тетяни Вікторівни дисертація на тему: «Розроблення і впровадження інтегрованої системи управління технологічними процесами для забезпечення ресурсозбереження та безпечності молочних продуктів» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 18 «Виробництво та технології» та спеціальності 181 «Харчові технології».

Рецензенти:

**Професор кафедри стандартизації
та сертифікації сільськогосподарської продукції
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор технічних наук, професор**

І. П. Паламарчук

**Доцент кафедри технології м'ясних,
рибних та морепродуктів
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
кандидат технічних наук, доцент**

О. А. Савченко